Szilágysomlyó, 1908. október 15. 42. szám. XXVI. évfolyam.

Előfizetési dijak:
Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknek és tanitóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések dija:
Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések dija:
Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtabélyeggel és támlappal együtt 6 korona.

Nyilttér soronként 60 fillér.
Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyujtatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzküldmények és hirdetések a kiadóhivatalhoz czimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

A tizenhárom vértanu.

Október 6-ika az a nap, melyen minden jó magyar embernek gondolata elkalandozik az aradi vár alatt elterülő sikságra, ahol 59 esztendő előtt kivégezték a magyar forradalom tizenhárom vezértérfiát. Akinek lelkét megihleti ez a borzalmasan nagyszerü dátum, szinte csodálkozik azon, hogy még ma is ugy süt a nap, ugy sárgul a lomb és ugy zug az éj, mint azon a napon, mintha fájna, hogy a természet érzéketlenül és hatástalanul suhant végig ezen az irtóztató eseményen. A természet, melynek gyermekei vagyunk, csak alkot, uj életet teremt az elmulott helyébe, emberek büne nem veszi el kedvét e világtól, amelyet fenntart eljövendő évmilliárdok számára. A nagy világmindenségben az a tizenhárom bitófa egy elenyészően csekély kis pontocska volt, de a természet agyat és szivet adott az embernek és ezért, mintha az égig látná nyulni azokat a szégyenfákat, mintha mesebeli óriásokká nőnének a vértanuk alakjai, mintha látnók szemükből az isteni indulatok sugárzását, mintha hallanók bánatos buzditó szavukat, mintha itt vibrálna a fülünk körül halálhörgésük. Mind hősök ők, mind férfiak és ugy haltak meg, amint éltek, hősi megnyugvással, büszke öntudattal, nem panaszkodva a borzalmasan igazságtalan sors fölött, hanem utolsó gondolatukkal is áldást kérve az égi hatalmasságtól a magyar hazára. Az aradi tizenhárom végzete méltó befejezése a tizenhárom vértanu veszte. A dicső ügy megbukott és ennek a bukásnak stilszerü befejezése volt 1849. október 6.

Hódit a történelmi materiálizmus nemcsak a nemzetközi szociálisták között, a hazafiasabb és müveltebb részekben is és a tömegek kezdik más világitásban látni a mult eseményeit, hazánk történetét. Ennek az uj históriai tudományos elméletnek világitásánál nem ugy értelmezzük nemzetünk nagyjainak jó és rossz ténykedéseit, ahogy azt az iskolában tanultuk, hanem abból a szempontból itélkezünk fölöttük, hogy munkájuk milyen kihatással volt a nép legszélesebb, tehát elnyomott rétegeire. Biráljuk a kort és a felfogást, amelyben éltek és ennél a világitásnál sok történelmi nagyság összezsugorodik. De a magyar szabadságharc hőseinek, az aradi vértanuknak nem árthat meg még a történelmi materiálizmus sem, mert bármilyen modern tudományos história elmélet szempontjából vizsgáljuk is tetteiket, tetteik rugóját és pusztulásukat: évről-évre csak mind nagyobbaknak és dicsőbbeknek látjuk őket.

Az aradi vértanuk nemcsak arra oktatták ki a magyar népet, hogy miként kell meghalni a hazáért, de örökkön tartó tanitást nyujtottak nekünk arra nézve, hogy miként kell a hazát szeretni és a szabadságért mindent feláldozni.

Ebben az anyagias korban nagy szükség is van erre az oktatásra, erre a buzditásra, amely ötvenkilenc esztendőnek messze távolából földöntuli szózatként hangzik felénk. Miután nincs az a szabad gondolkozó, vagy cinikus lélek, nincs az az ugynevezett modern világpolgár, aki emancipálni tudná magát október 6-ának hangulata alól, ne szünjünk meg évről-évre megünnepelni a vértanuk napját!

Vármegyei élet.

A Szilágysomlyó—csucsai és a többi szilágymegyei helyi érdekü vasut kiépitésére vonatkozólag Moni Gyula vármegyei bizottsági tag által benyujtott inditványra mult hó 29-én hozott közgyülési határozatot csak most volt alkalmunk beszerezni. Minthogy ennek szövegezése körül a szeptember 30-ikán tartott közgyülésben éles vita fejlődött ki és a határozat nem dr. Felekán Oktáv vármegyei jegyző, mint az ügy előadója által előterjesztett szöveggel, hanem a dr. Bölöni Zoltán bizottsági tag által irásban benyujtott szöveggel vétetett jegyzőkönyvre, — minek folytán hire járt, mintha a határozat szövegezése nem fedné teljesen a törvényhatósági közgyülés intencióit és a határozat szövege nem lenne hü kifejezője a meghozott határozatnak és indokolásának, hogy a közgyülésben részt vett tagok elbirálhassák, mennyiben lehet helye eme hiresztelésnek, — a vonatkozó határozatot, szószerint való szövegében következőkben közöljük.

„Törvényhatósági bizottságunk, az állandó választmány határozati javaslatának egyhangu elvetése után, határozatilag kimondja, hogy Moni Gyula törvényhatósági bizottsági tag inditványát érdemben tárgyalja. — Ezen inditványt hosszu, élénk vita után dr. Balássy Endre bizottsági tagnak a tárgyalás folyama alatt közbevetett és Moni Gyula által szintén elfogadott azon inditványával kiegészitve, mely szerint Zilah r. t. város, mint vármegyei székhely közforgalmi szükségleteinek kielégitése céljából a tervezett Szilágysomlyó—csucsai vasutvonallal Kraszna irányában szintén összekötendő, dr. Bölöni Zoltán és társai részéről irásban kért névszerinti szavazás rendjén 87 szavazattal 64 szavazat ellenében elfogadja, azt mindenekben magáévá teszi. Ellenben Lőrinczy Györgynek szintén a tárgyalás folyama alatt tett azon inditványát, mely szerint a vármegye közgazdasági és közforgalmi szükségleteinek kielégitése céljából kiépitendő vasutvonalak sorába a tervezett Zilah—bánffyhunyadi vasut szintén felveendő, ugyancsak névszerinti szavazással 77 szavazattal 53 szavazat ellenében elveti.

Kimondja tehát ezek alapján, hogy vármegyénk közgazdasági szükségleteinek kielégitése, mostoha vasuti összeköttetéseink javitása, iparának, kereskedelmének felvirágoztatása és vármegyénknek az országos forgalom utjába való terelése céljából szükségesnek tartja:

1-ször: az inditvány első pontjában emlitett helyi érdekü vasutnak oly módon való egységes létesitését, hogy annak egyik szárnya Szilágysomlyóról, másik szárnya Zilahról indulván ki, Krasznán egyesülve Csucsáig haladjon, amelynek kiépitése által a vármegye földrajzi központjához legközelebb eső sarmasági állomástól összesen 64 kilométer uton lehetne a Budapest—predeáli vasutnak Nagyvárad—Kolozsvár közötti középpontját elérni, az ez idő szerint megtenni kelletö 176 kilométer ut helyett és amely a vasut az egész vármegye területén lévő vasuti állomásokat igen lényegesen 82—150 kilométernyi távolsággal közelebb hozná az országos fővonalhoz, ez által az egész vármegye közlekedését előnyösen befolyásolná, azonkivül mintegy 45 km. hosszuságban vármegyei területen épittetnék, a vármegyének egyik járását, melynek jelenleg semmiféle vasutja nincsen, vasuthoz juttatná, végül miután Nagykárolytól Mátészalka—Csapig, tehát az északkeleti vasutig az összeköttetés megvan, a Budapest—predeáli és az északkeleti vasut között Csucsától Nagykárolyon át transversalis vasut létesülne és a két országos fővonal közötti forgalomnak igen tekintélyes része vármegyénken keresztül bonyolittatnék le.

Kiépitendőnek tartja:

2-od sorban a Szilágycseh—alsószopori vanalat, mert vármegyénknek Szilágycseh és Hadad vidékéhez tartozó nagyterülete nélkülözi a vasuti közlekedés előnyeit s azonkivül, hogy ezt a nagy vidéket vasuthoz juttatná, vármegyénk legtermékenyebb érmelléki járását lehető legrövidebb és legelőnyösebb uton összekötné Nagybánya és vidéke fogyasztó közönségével.

3-szor kiépitendőnek tartja az Ákos—Erdőd—szatmári vonalat, mely által Szatmár és Kolozsvár jutna vármegyénken át összeköttetéshez.

Végül kimondja, hogy minden e kérdésben eddig a kereskedelemügyi m. kir.

A „Szilágy-Somlyó" Tárczája

Nyugvó tenger.

Nem hatják meg szivemet ugy
A vad viharok, —
Mint te csöndes, nyugvó tenger,
Mint te meghatod.

Oh, e mély tekintet fénye
Mindent átfürészt,
Ég és tenger szeliden ring
Egymás karja közt.

Ott fenn áldón, tündöklően,
Tisztán ég a nap,
Lenn a földön alszik minden
Rontó indulat.

Mint ha két bősz testvér egymás
Karjaiba hull —
Állnak némán és zokognak
Mozdulatlanul . . .

Endrődi Sándor.

Marienbad.

Önök bizonyára mindnyájan ismerik az én kedves Lilla nénémet, aki egész Arad városának szeretett „Lilla-néni"-je. Mindenkit felderit nyájas modorával, édes mosolygásával, örökifju kedélyével és igazi szivjóságával.

Gyönyörüséggel hallgatom mindig, ha emlékezetének gazdag tárházából egy-egy ifjusági élményét halássza ki; mert dus tapasztalatai, szellemes lényének e hüséges tükörképei, elragadó egyéniségének minden bájával oly élvezetesek, hogy mindig sóvárogva vágytam azon vajmi ritka alkalmakra, hogy Lilla néném vendégek nélkül legyen, mert csak ilyenkor tudott kellő hangulatra szert tenni. Oly jól esett ezeken a kedves elbeszéléseken elábrándoznom.

Egy ilyen ábrándokkal teljes napon, midőn Béla bátyám hazakisért, kissé tulzó rajongással magasztaltam Lilla néném visszaemlékezéseit, mikor bátyám egész komolyan kérdi, beszélt-e már néném valaha marienbadi élményeiről. S hogy erre határozott „nem"-mel válaszoltam, figyelmeztetett, hogy néném előttem a legérdekesebbet hallgatta el.

Képzelhetik tehát, mily türelmetlenül vártam a kedvező pillanatot, amely néném életének ez ismeretlen részletével megismertessen. Sokáig kellett türtőztetnem magamat, mig végre elérkezett az alkalmas idő, amely kiváncsiságomat kielégitette.

De uram Isten! Aki Önök közül ugy véli, hogy Lilla nénit igazán ismeri, az nagyon csalódik: Önök ugyanis minden valószinüség szerint azt gondolják, amit magam is hittem addig a percig, hogy még annyi epéje sincs, mint egy galambnak. Pedig ha akkor látták volna, mikor kérelmemmel előhozakodtam, még a furiák is angyaloknak tüntek volna fel mellette. — Brr! Még most is borsódzik a hátam, ha arra a jelenetre gondolok.

De ha bántott a kiváncsiság addig, mig valamely kedves kalandot vártam hallani, menynyire nem fokozódott kiváncsiságom ezután!? Nyomára kellett jönnöm, mi lehet az, aminek a puszta emlitése ennyire ki tudta vetkőztetni önmagából az én szelid, jó nénémet!

Remegve huzódtam félre s csak nagy későn, midőn néném haragja már teljesen lecsillapult, mertem bevallani, hogy ha kiváncsiságom helytelen volt, annak csak Béla bácsi az oka, aki a kérelemre ösztönzött. Erre Lilla néném már-már szünni kezdő haragja ujult erővel ébredt fel és fogcsikorgatva adta tudtomra, hogy ha még egyetlen-egyszer emliteni merem neki Marienbadot, kitagad a rokonságból.

Nem is hozakodtam fel vele többet; de mivel a tilalom nem terjeszkedett ki Béla bácsira is, epedve vártam, hogy tőle, aki minden bajnak az okozója, tudjam meg a tények igazi mibenlétét.

De az én kedves Béla bátyám — mintha csak parancsra tette volna — jó ideig ugy el tudott kerülni minden találkozást, különösen a négyszemközt való találkozást, hogy türelmetlenségem már-már a legfőbb fokra hágott. Ekkor végre megkönyörült rajtam bácsikám és hét-pecsétes titok alatt elmondta, amint itt következik:

„Hogy Lilla nénéd igen szép volt, azt hiszem, felesleges mondanom; hiszen hajdani szépségének nyomai még máig is eltörülhetlen vonásokkal rajzolódtak kedves arcára. Nos tehát a te nénéd, mint minden szép asszony, szivesen fogadta a bámulatot, amelyet szépségével mindenfelé keltett, ahol csak megfordult. Mivelhogy itthon ismerőseink köre e tekintetben már megszokottá vált és kissé szüknek bizonyult, idegenek közzé vágyott és mint minden barátnőjének, neki is vágyainak „netovábbja" az volt, hogy a nyarat egy kies fekvésü, látogatott fürdőhelyen tölthesse el.

Rosszat sejtettem; mert ha a jobb tenyerem viszketésére nem is helyeztem valami nagy sulyt, Lilla nénéd kedveskedései eléggé meggyőztek róla, hogy az erszényemet komoly veszedelem fenyegeti. Holmi toilette-számlák vetették előre árnyékukat képzeletemben egy teljes hétig, amely időben minden nap kedvenc ételeim kerültek asztalra és mind irományaim, mind pedig hirlapjaim, amelyeket máskor a szélrózsa különböző irányaiból kellett összekergesgélnem, mindig rendes helyükön voltak, mig e kellemes helyzetnek a kellemetlen inditó okával is megismerkedtem: nénéd kijelentette, hogy a nyarat Marienbadban óhajtja eltölteni.

Határozott tiltakozásom oly könyzáport csalt elő, hogy már-már árvizveszélytől féltettem házunkat; de mivel mindezek után is hősiesen és állhatatosan kitartottam kijelentett határozatom mellett, nénéd egyelőre szomoru megnyugvást szinlelt, aminek következményeként két hétig állandóan nap-nap után elhányták a legszükségesebb irataimat; ujságjaimat a házmestertől és pincelakóktól kellett reklamálnom, nem is szólva az ebédekről és vacsorákról, amelyeken mind olyan ételek voltak összeválogatva, amelyekről még csak hallani sem szeretek. Még ez sem tántoritott meg. Belenyugodtam a változhatlanba és erőt meritettem a tudatból, hogy a házamban *én vagyok az ur* és nálam csak az történik, amit *én akarok*. Amde a jövendőt jótékonyan elfödvén szemeink elől

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

miniszter urhoz intézett felterjesztéssel szemben Szilágyvármegye közérdekében az itt előbb felsorolt három vasuti vonalat tartja kiépitendőnek, ilyen értelemben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz feliratot intéz és annak elkészitésével és felterjesztésével a vármegye alispánját megbizza.“

A vármegye ez évi őszi rendes közgyülése szeptember 30-án folytatatott és fejeztetett be. Mikor is az előző napi ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után az alispán előterjesztésére a népmentési állami akciónak Szilágyvármegyére leendő kiterjesztéséért a földmivelésügyi miniszternek a vármegye köszönetet mondott.

Elfogadta a várm. háztartás 1909. évi, a th. közutak 1909. és 1910. évi költségelőirányzatát.

Kimondta, hogy a vármegyei alapok s a várm. árvaszék kezelése alá tartozó pénzkészleteket 1909-ben is a zilahi két pénzintézetnél helyezi el.

Megválasztotta az esküdtbirósági törvény alapján a bizalmi férfiakat.

Jóváhagyta a közs. és körjegyzők 1909. évi fizetései kiegészitésére vonatkozó szükségleti kimutatást s elhatározta, hogy azt szabályszerü meghirdetés után a belügyminiszterhez felterjeszti.

Zilah és Szilágysomlyó r. t. városok ama kérelmét, hogy a várm. nyugdij-szabályrendelet a városi tisztviselőkre is kiterjesztessék, teljesithetőnek nem találta.

Tudomásul vette a tasnádi főszolgabiró ama jelentését, mely szerint dr. Steinhardt Sándor jár. tiszti orvos pénzintézeti felügyelő-bizottsági taggá választatott. Ellenben Varga Sándor Zilah városi tanácsnok ama felebbezését, melyet a mellékfoglalkozást eltiltó képv.-test. határozat ellen adott be, elutasitotta.

Kiss Ernő zilahi lakosnak a Bercsényi-utca aszfaltozása tárgyában hozott képv.-test. határozat ellen beadott felebbezését véleményezés végett az állami épitészeti hivatalhoz tette át.

Szilágysomlyó városnak közlegelő céljaira ingatlanvásárlás tárgyában hozott határozatát jóváhagyta.

Valamint jóváhagyta még: a récsei fordulós birtokosságnak a szabadgazdálkodást kimondó, — Vármezőnek a borital- és hus fogyasztási-adó kezelésére vonatkozó, — a felsőszopori, ákosi és alsószopori kör községeinek a szerv. szabályrendelet módositását tárgyazó, — Érszentkirálynak áll. iskola létesitésére kölcsön fölvételét kimondó, — Somlyóujlaknak ugyane célra telekvásárlást tárgyazó, — Lecsmérnek, Erkőrösnek, Akosnak, Récsének, Alsóbánnak ugyan e tárgyban hozott, — Nyirsidnek, Szilágyszegnek, Deésházának, Sülelmednek, Hadadnádasnak, Erkőrösnek az ingyenes népkönyvtár kezelésére vonatkozó, — Lompért, Kendermező, Doh közbirtokosságának a nyomásos gazdálkodást kimondó, — Szilágysomlyónak taksás telkek megváltását tárgyazó, — Jáznak, Krasznahorvátnak, Rátonnak, Seredennek és Petenyének téritmények törlését kimondó, — Kis- és Nagydobának a vadászterület bérbeadását tárgyazó, — Detrehemnek pénztári követlések törlésére vonatkozó határozatait, — Gardánfalva, Maron, Bagolyfalu, Paliczka községek legelő birtokosságának szervezeti szabályrendeletét, — Ördögkutnak az áll. iskola és óvoda elhelyezésére telekvásárlást tárgyazó, — Ördögkutnak, Szentpéterfalvának, Felegregynek vadászterületek bérbeadását kimondó, — Kémernek ártézi kut furására vonatkozó, — Felső-, Alsóberekszónak, Felsőszopornak a korcsmák vasárnapi zavartatása tárgyában hozott, — Szeérnek ingatlan átengedését tárgyazó, — Sülelmednek a községház épitésére vonatkozó, — Nagyszegnek telekkönyvi másolatok beszerzését kimondó, — Krasznának az ipariskola segélyezésére vonatkozó, — Hadadnádasnak ingatlan átadását kimondó, — Magyar- és Oláhkecelnek törlési nyugta kiadására vonatkozó, — a gyümölcsénesi, magyarcsaholyi és karikai körjegyzőségeknek segédjegyzői állás szervezését kimondó, — Szilágycsehnek a közs. szolgák teendőire vonatkozó, — ugyanennek ingatlan átengedését kimondó, — a böősházi kör községeinek a közs. alkalmazottak fizetésére vonatkozó, — Szilágycsehnek települési dijakat megállapitó, — a mosóbányai körnek az elüljárók fizetését rendező, — Borzásnak községház épitését kimondó, — Kispaczalnak ingatlan haszonbérbeadása tárgyában hozott határozatait, a sülelmedi kör községeinek szervezeti szabályrendeleteit s több községnek közs. pótadó törlését kimondó határozatait.

Megsemmisitette, illetve feloldotta: Magyarvalkó, Füzespaptelek, Ujvágás községeknek a közs. legelő kezelése tárgyában hozott, — a diósadi kör községeinek segédjegyzői állást rendszeresitő, — Peérnek s a hadadi, sámsoni és szilágyszegi kör községeinek az anyakönyvi kivonatok kiállitási dijának a jegyző részére leendő átengedését kimondó, — Tasnádszarvadnak pénztári téritmények törlését tárgyazó, — a szakácsii kör községeinek a fogy. adó beszedési jutalékának hovaforditása tárgyában hozott, — Szilágypanitnak, Csömörlőnek, Alsókékesnyárlónak, Gurzófalvának, Egrespataknak a közs. vadászterületek bérbeadását tárgyazó, — Alsóberekszónak az elüljárók fizetésére vonatkozó, — Felsőberekszónak közs. vagyon elidegenitését kimondó, — Szilágycsehnek ingatlan bérbeadására vonatkozó, — Somlyóujlaknak közs. tőkepénzek elhelyezését tárgyazó határozatait.

Borzás községnek azt a kérelmét, hogy a Kraszna—nagyfalusi vicinál utcsoport érdekeltségéből kibocsátassék, elutasitotta; valamint elutasitotta özv. Zobel Lipótné szilágysomlyói lakosnak az utcák aszfaltozása tárgyában hozott képv.-test. határozat ellen beadott felebbezését is.

A Felvidéki Magyar Közmüvelődési Egyletnek és dr. Bodnár Gyula tanárnak a vármegyei monográfia egy-egy példányát kiadta. Egyuttal kimondotta, hogy a még meglevő példányokat — 50 példány kivételével — a vármegyebeli iskoláknak adja ki.

Ördögkut kérelmére megengedte, hogy a Zilah—csucsai th. közutnak a közs. faiskolával szomszédos részein ültetvényeket telepithessen.

Tudomásul vette az ezen közgyülést megelőző számonkérőszék jegyzőkönyvét.

Az alispán előterjesztésére a várm. háztartási költségvetés egyes rovatai között a hitelátruházást engedélyezte.

A zsibói főszolgabiró előterjesztése következtében utasitotta az alispánt, hogy a bérkocsi-szabályrendeletet egységesen dolgoztassa át s mutassa be.

A tápióbicskei csatatéren emelendő emlékmüre 50, a néhai dr. Berger János emléktáblájára 200, Peley Ilonának havi 20, Peley Bertalannak havi 10, a siketnémák debreceni intézetének 50, Farkas István és Magyarósi Sándor dijnokoknak 50—50, Kajetán Kálmán magyarvalkói körjegyzőnek 500, özv. Kovács Istvánnénak 100, özv. Andrekovics Józsefnénak, özv. Diószegi Lajosnénak és özv. Tömösvári Jánosnénak havi 20—20, Saigi Ferenc joghallgatónak 100, Bereczki Antalnak havi 6, özv. Katona Jánosnénak havi 10 korona adományt, illetve segélyt engedélyezett.

Végül a mult közgyülés óta felülvizsgált közs. költségvetéseket és zárszámadásokat jóváhagyta.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A vármegye közigazgatási bizottsága Zilahon folyó hó 8-án, tartotta dr. Kaizler György főispán elnöklete alatt rendes havi ülését.

Elnöklő főispán meleghangu szavakkal megemlékezvén Fabritius Hugó kir. pénzügyigazgató elhalálozásáról, az ülést megnyitotta.

A vármegye alispánja a közigazgatás mult havi állapotáról szóló jelentésében kiemelte, hogy közbiztonsági állapotaink a mult hónapban is jók voltak, az állategészségügyi viszonyok lényegesen nem változtak és a kivándorlás örvendetes apadást mutat. Végül örömmel jelenti, hogy a népsegitő akció vármegyénkre is biztositatott.

A kir. tanfelügyelő jelentést tett a szilágycsehi áll. polgári iskola magánvizsgálatairól, a szakácsii, érkőrösi és tasnádszarvadi gör. kath. iskoláknál a magyar nyelvü tankötelesek eltitkolása miatt eszközölt vizsgálatról s a vizsgálat eredményéről, mely szerint a szakácsii és érkőrösi iskolák valószinüleg magyar tannyelvüekké lesznek. Jelentést tett továbbá a jövő tanévre kilátásba helyezett áll. iskolák szervezéséről.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint dohányárulási engedély adatott 3, sóárulási engedély 1 esetben. — Vármegyénkben befolyt egyenes adóban szeptember hó folyamán 135859 K 25 f, hadmentességi dijban 374 K 04 f. Kevesebb, mint a mult évi szeptember havában.

A kir. főmérnök jelentette, hogy az állami és törvényhatósági közutak folyó évi szeptember havában is kielégitették a közforgalom igényeit. A Tasnád—margitai törvényhatósági közutra vonatkozó alternatiz tervek nagyobbára elkészültek, az Egregy patakon épitendő hid vasfelszerkezeteinek munkái folyamatban vannak, valamint az állami iskolák tervezési. A sebészeti pavillon költségvetését a hivatal áltdogozta s az állami törzskönyvelés külső munkáit befejezte.

Az árvaszéki elnök az árvaszéki ügyforgalmáról jelentette, hogy a mult hónapban elintézendő 1366 ügydarab 6 kivételével elintézés alá került.

A kir. ügyész jelentette, hogy a mult hóban a letartóztatottak száma naponta átlag 40 volt, 35 férfi és 5 nő. Az egészségi állapot elég jó volt, a rabokkal való munkáltatás a szokott módon eszközöltetett, az élelmezés tekintében panasz elő nem fordult.

A bizottság a jelentéseket tudomásul vette, aminek megtörténte után inkább magánosokat érdeklő tanügyi, ellátási, fegyelmi, kivételes nősülési, mezőrendőri, kihágási, betegápolási stb. ügyekben beadott panaszok, kérelmek, felebbezések stb. nyertek elintézést.

A folyó ügyek közül kiemelendő, hogy a közig. bizottságnak a Szamosvölgyi Vasut menetrendje javitása tárgyában tett felterjesztését a kereskedelemügyi miniszter nem tartotta elfogadhatónak, mivel az olyan nagy költséget igényelne, amely a várható forgalommal arányban nem állana.

Városi közgyülés.

Szilágysomlyó r. t. város képviselőtestülete Lukátsffy Ödön polgármester elnöklete alatt folyó hó 10-én rendkivüli közgyülést tartott, melyen a következő határozatok hozattak:

Szeben vármegye alispánjának átirata folytán Domokos (Kelemen) Mihály szilágy somlyói illetőségét az 1886. XXII. t.c. 16. §-ának b. és c. pontjai alapján a város képviselőtestülete elismerte.

Ellenben megtagadta a közgyülés Budapest székesfőváros tanácsa 130. 320—1908. IV. sz. átiratával szemben hatósági gondozás alatt álló Veisz Béla és Ilona, — Szilágyvármegye árvaszékének 11579—1908. árv. sz. megkeresésére Fülöp Katica és Berta, — és Nagyvárad sz. kir. város átiratával szemben Németh Ilona kiskoruak szilágysomlyói illetőségét, azzal az indokolással, hogy a kiskoruak nem Szilágysomlyón születtek, szüleik rövid ideig való itt tartózkodásuk alatt a közterhekhez hozzá nem járultak, adót nem fizettek és apjok illetőséget Szilágysomlyón nem szerzett.

Polgármester előterjesztésére az 1908. XXXIII. t.-c. 34 §-ának intézkedéseihez képest Szilágysomlyó r. t. város területén az egészségügyi bizottság az 1909—1911. évre megalakitott és tagjaiul a képviselőtestület részéről Szabó György, Szarvadi Imre, Láng József, Farkas Ödön és dr. Keller Samu választattak meg.

A polgármester jelentését, mely szerint városunkban a jelenlegi algimnázium helyett egy 8 osztályu főgimnázium fog létesittetni, — örömmel vette tudomásul és annak létesitéséhez évenként 2000 korona segitséggel és az épület elhelyezésére szolgáló teleknek adományozásával elvben hozzájárult, azonban az 1886. XXII. t.-c. 110. §-ához képest ennek a kérdésnek érdemleges tárgyalására harminc nap közbevetése mellett, előzetes meghirdetéssel folyó évi november hó 14. napjának d. e. 10 óráját tüzte ki. Egyidejüleg megbizta a polgármester elnöklete alatt Halliarszky Samu, Farkas Ödön, Kőrössy Endre, Páskuj István, Szabó György, Ábrahám Sándor, Faragó Sándor városi képviselőket, illetve tisztviselőket azzal, hogy a főgimnázium elhelyezésére alkalmas, lehetőleg a város központján fekvő telek megvásárlása céljából tárgyalásokat folytassanak és annak eredményéről a közgyüléshez konkrét javaslatot tegyenek.

Weinberger Jakab szilágysomlyói lakosnak a Nagy Imre-féle bolthelyiség ujjáépitése és haszonbérletére tett ajánlata tárgyában kimondotta a közgyülés, hogy mivel Weinberger Jakab ajánlatát oda módositotta, hogy a Nagy Imre-féle bolthelyiséggel egy fedél alatt levő s általa most is haszonbérben birt épületet is beleértette az átalakitás tárgyát képező épületbe, ilyenképpen módositott ajánlatát a közgyülés csak ugy veheti tárgyalás alá, ha az ujjáépitendő épületek tervrajza és költségvetése előtte fekszik. Tekintettel arra, hogy a város érdeke a Nagy Imre-féle bolthelyiségnek sürgős, lehetőleg még ez év őszén leendő kiigazitását kivánja s ennek megtörténte csak ugy vihető keresztül, ha a vele egy fedél alatt álló bolthelyiség is belevonatik az átalakitási tervbe, mely esetben a piac felől az egész épület izléses egyöntetü homlokzattal lenne ellátható, — utasitotta a polgármestert: készittessen a város mernökével erre nézve azonnal megfelelő tervet és költségvetést, hogy ez bemutatható legyen az október hó 15-én d. u. 3 órára kitüzött közgyülésen, mely a most elvben elfogadott ajánlat fölött érdemlegesen fog dönteni.

Ligeti Ödön kérelmére utasitotta a közgyülés a polgármestert, hogy a legelő céljaira tőle megvásárolt területet, melynek közterheit 1909. január hó 1-ig Ligeti Ödön tartozik hordozni, a birtokvásárlásra kiküldött Halliarszky Samu, Páskuj István, Farkas Ödön, Hubert Jenő, Hegedüs Sándor, Faragó Sándor, Orosz István, Abrahám Sándor bizottsági tagokkal vegye át és annak felügyeletéről gondoskodjék.

A zilahi m. kir. államépitészeti hivatal megkeresésére kimondotta a közgyülés, hogy a város belterületén állami kezelésbe vett, de a város tulajdonát képező utvonalon létesitett aszfaltjárókat a város közönsége mindaddig tartja fenn, a mig annak fenntartását szükségesnek látja.

Hegedüs Sándor városi főjegyző, mint a vadászterület bérdeadására kiküldött bizottság elnökének jelentését és a beterjesztett árverési jegyzőkönyvet jóváhagyólag tudomásul vette és utasitotta a polgármestert, hogy Brüll Zsigmonddal és Hegedüs Gézával, mint legtöbbet igérő árverelőkkel a bérleti szerződést a folyó évi augusztus 15-től 1914. évi augusztus 15-éig terjedő időre kösse meg.

Tudomásul vette a képviselőtestület Hegedüs Sándor főjegyzőnek jelentését, mely szerint a ménlovak elhelyezésére szükséges férőhelyeknek megépitése céljából megtartott árlejtésnek nem volt eredménye. Utasitotta ennélfogva a polgármestert, hogy a város területén az 1909. év folyamán elhelyezendő méntelep tárgyában elvállalt kötelezettségekre tekintettel a ménló istálló és az ápolók részére szükséges férőhelyeknek házilag, illetőleg a város mérnöke ellenőrzése mellett valamely megbizható vállalkozó utján leendő megépitése, esetleg azt meglőzőleg valamely alkalmas helyiségnek kibérelése utján a ménlovak elhelyezéséről 8 napon belül gondoskodjék. — Ha a bérlet tárgyában leendő lépések sikerre nem vezetnének, az épitkezés pedig bizonyos okok miatt sikerre nem vezetne, az alispán utján kérelmet nyujtson be a földmivelési miniszterhez a város közönsége nevében az iránt, hogy a ménlovak csak az 1910. évben helyeztessenek el a város területén.

Ábrahám Sándor mérnök és a város több tisztviselőjének és alkalmazottjának tüzifa járandóság kiutalása tárgyában beadott kérelmére kimondotta a közgyülés, hogy a város tisztviselői részére fejenként 8—8, a város más alkalmazottjai, a szolgák és rendőrök részére fejenként 4—4 méter tüzifa a polgármester kiutalása alapján kiszolgáltatandó.

Tóth Károly és társai mészáros és hentes üzlettulajdonosoknak a város rendőrkapitánya által 2628—1908. rksz. a. hirdetményben foglalt rendelkezéseknek hatályon kivül helyezése iránt beadott kérelmét elutasitotta, mert a rendőrkapitány a sérelmesnek talált rendelet kibocsátásakor a m. kir. földmivelésügyi miniszter 54,300—III. 1—1908. sz. rendelete értelmében járt el.

Váradi M. Ede városi iktató-kiadónak betegség okából szabadságolás, vagy végkielégités iránt benyujtott kérelmére kimondotta a közgyülés, hogy: tekintettel arra,

---

a Gondviselés bölcs belátása, én sem sejtettem, mi készül számomra a közel jövőben.

Feleségem ugyanis mind lehangoltabbá, szótlanabbá lett, mig végre izgatott kedélyhangulata ágyba szegezte őt. Ijedten futottam orvosért, aki megvizsgálván betegemet szórakozást ajánlt és Marienbadot emlitette, mint olyan helyet, amely feleségem gyógyulását leghathatósabban előmozdithatja. Mit volt mit tennem? Ilyen argumentumokkal szemben az én makacsságomnak meg kellett törnie: kénytelen — kelletlen beleegyeztem tehát a fürdői utazásba. — Engedékenységem csodát mivelt: nénéd egészsége szemlátomást gyarapodott, arca rózsái ismét visszatértek és házunkban is helyrebillent az anyagyira megingott egyensuly.

Heteken át három varrónő serény keze müködött közre a két hatalmas láda tartalmának gyarapitásán és mire minden elkészült és kedves feleségem reménységeinek suta szárnyai teljesen kinőttek, befogattam, hogy őt és holmiját rendeltetési helyére szállitsam.

A kocsisnak jó előre parancsot adtam, merre hajtson, s mikor elindultunk, feleségem nagyon elbámult, miért hajtatok oly kerülő uton a vasuti állomáshoz. Én azonban hallatlanná téve megjegyzését, megmaradtam kiadott utasitásom mellett.

Abban az időben a Thököly-téren, a Stengl-féle háromemeletes ház mellett kádfürdö volt; a kapu felett gyönyörü magyarsággal ez a felirat diszlett: „Marienbad.“ Kocsink ott állott meg és én sietve szállottam le, hogy feleségemet a kocsiból udvariasan kisegitsem. De feleségem, ahelyett, hogy hálásan fogadta volna igéretem ily komoly és férfias beváltását; elválással fenyegetett és mai napig is csak akkor lobban haragra, ha „Marienbad“-ot emlitik előtte.

Most már tudom, miért okoztam a marienbadi élmények kutatásával oly éktelen bosszuságot az én édes, jó Lilla nénémnek.

Városy Malvin.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

hogy a kérelmező már folyó évi szeptember 15-ig hat hónapon által szabadságon volt, mely idő alatt a város tiszti orvosa által kiállitott bizonyitvány szerint állapota nem javult annyira, hogy a reá váró terhes hivatali munkakört betöltse, s mert ez állásnak betöltése a csekély számu rendelkezésre álló munkaerő miatt már is fölötte szükségesnek mutatkoznék, — figyelemmel arra, hogy a város tisztviselőinek nyujdijintézete nincsen, s igy is csak a kérelmező hosszu szolgálati ideje alatt tanusitott munkásságának méltányolása szempontjából lehetne részére némi segélyt, kegydijat, vagy végkielégitést juttatni, utasittatik a város polgármestere, hogy a város tiszti ügyésze és a tiszti orvos közbejöttével kérelmezőnek és hozzátartozóinak meghallgatása mellett állapitsák meg, miként lehetne a kérdést a kérelmezőre és a városra nézve is legelőnyösebben és a humanitás szempontjából is megnyugtatóan elintézni.

Vida József rendőrőrmester kérelmére a közgyülés kérelmezőnek, az 1909. évi költségvetés terhére 100 kor. személyipótlékot, havi egyenlő részletekben kifizettetni rendelt.

Toma János segődvényes kérelmére 40 korona havi bére helyett részére folyó évi október 1-től kezdődőleg az év végéig napi 2 koronát állapitott meg.

Elutasitotta a közgyülés Vida József rendőrőrmester és társainak lakásbér megállapitására vonatkozó kérelmét azzal az indokolással, hogy kérelmezők az 1908. évben fizetésfölemelésben részesültek.

Polgármester előterjesztésére az 1908. évi költségvetésben butorok beszerzése és javitására fölvett 200 koronán felül a remélhető megtakaritásokból ezen célra póthitelként még 200 koronát engedélyezett.

Utasitotta a polgármestert, hogy az 1909. évre a városi költségvetésben e célra fölveendő 800 K. összeggel egy ujabb pirostarka tenyészbikát szerezzen be és annak tartása iránt a vállalkozóval már kötött szerződés alapján lépjen érintkezésbe. Ugyancsak az 1909. évi költségvetésben gondoskodjék 2 tarka, 1 fehér, 1 bivaly tenyészbikának beszerzésére fölveendő összegről, továbbá a város által vásárolt legelő céljaira szánt területen a város mérnöke által készitendő terv és költségvetés szerint épitendő istállónak és felügyelői laknak épitése költségeiről.

Özv. Laczay Józsefné, Argyelán Anikó, Bede Imre, Gyirán Tógyer, Gecse József, Váradi Imre, Sájter Károly, Józsa Györgyné, Czikker Pál szilágysomlyói lakosoknak az általuk haszonbérben birt ingatlanok bérletidejének ujabb hat évre leendő meghosszabbitására vonatkozó kérelmöknek a képviselőtestület annyiban adott helyet, hogy a haszonbérben birt területek részökre az 1909. év végéig az eddigi ár mellett bérbe adatnak, miután a házhelyeknek örökáron való megvásárlása iránt benyujtott kérelmök amugy is már a közel jövőben el fog láttatni.

Glosszák.

Alig ocsudtunk ki a nagy örömből, a mely Ugron Gábor képviselőnk értesitése nyomán támadt, már is akadt olyan embertársunk, a ki pirul a miatt, hogy a Szilágyságot is belevonták a hegyvidéki akcióba . . .

Azt mondja magáról a cikkiró, hogy ő szegény ember, de resteli mégis a dolgot. No mert igy Árva- és Trencsén megyével egy gyékényre kerültünk . . .

*

Magunk se vagyunk tőkepénzesek . . .

Legfeljebb olyan értelemben és terjedelemben, mint Sass Ede, a kitünő novellista, a kivel az a história esett meg, hogy mikor a „Nagyvárad“ szedését a „cucilista“ eszmékkel szaturált szedői megtagadták, nyájasan kérdé a munkások küldöttségétől:

— Ugyan, ugyan miért teszik ezt uraim? Ki ellen támasztanak önök harcot?

— A tőke ellen . . . mondá a vezér sötéten.

Sass Ede elővette a pénztárcáját (hét korona 50 fillér volt benne) s kitette az asztalra.

— Ime, uraim ennyi az én tőkém! Osztozzunk meg rajta és — dolgozzanak tovább . . .

*

És mégis . . . A nélkül, hogy a létesitendő kirendeltségtől egy sájn krajcárra számitanánk, kimondjuk: örömmel vettük a hirt, mert tudjuk mily nagy jelentősége van annak a szegény földmivelőre, a munkás emberre . . .

Egy csapásra uj életet fog az teremteni. Megszünteti a tőkének egyenlőtlen harcát a szegény földhöz ragadt néppel szemben.

Nem kell az igy nyujtott segélyt ugy venni, mintha a koldus tarisnyáját akasztanók ezzel a vállunkra!

Ha a nálunk jóval vagyonosabb Maros-Torda és más módos székely vármegyék lakossága nem utasitja vissza; sőt örömmel veszi az állam atyai segitő gondoskodását, bizony még jobban ráfér az reánk és főképpen a Meszesalji szegény oláhra . . .

*

A „Szilágy“ csak szégyenkezzék; lám Zilah város okosabban fogja föl a dolgot!

Ott olvassuk mindjárt alább, hogy Zilah város közönsége örömmel csatlakozik a Szilágysomlyó város által fölvett ama akcióhoz, mely szerint a hegyvidéki kirendeltség e vármegye területére is terjesztessék ki. Csak éppen azt kéri, hogy annak székhelye — Zilah legyen.

Nem rosz! . . . Szilágysomlyó város inditja meg az akciót; a vármegye székhelyén megjelenő ujságok pereátot kiáltanak az Ugron Gábor fejére azért, hogy a kormány figyelmét föl merte hivni e vármegye ökonomiai viszonyaira; de — ha már megesett a nagy szégyen a vármegyén, hogy itt is kirendeltséget szerveztek, hát . . . a székhely legyen Zilahon!

Nem rosz! . . .

*

Mert nem az a szegény, a valódi szegény, a ki ha megéhezik — koldusbotot és tarisnyát vesz és megindul házról-házra koldulni . . .

Az a valóban szegény ember, a ki inkább éhen hal meg a kertek alatt; de büszkén taszitja el magától az alamizsnát nyujtó kezet . . .

Ilyen az a városi és más tisztviselő-féle ember, a ki ha elveszti saját hibáján kivül az állását, nincs más hátra mint az — öngyilkosság.

*

A mult csütörtökön a városi közgyülésen egy szegény városi iktató-kiadónak kérelmét tárgyalták . . .

Egyik esztétikusunk ugy jellemezte a balladát, hogy az „tragédia, dalban elbeszélve“ . . .

No hát az ilyen szegény ember sorsa egy ilyen prózában irott kérelemben előadva a legmeghatóbb tragédia.

*

Huszonöt éven át volt a város szolgálatában. Iktató, kiadó, mértékhitelesitő, másoló irnok egy személyben. A mértékhitelesités maga több ezer forintot hajtott évenként a városnak, a mig kezelte. Most ezt a páriát a modern ember átka: az idegbetegség megőrölte . . . . Munkaképtelen lett. A városnak nincs nyugdijintézete . . .

Az a kérdés, mi legyen hát a szegény ördöggel?

— Kiadták a kérelmét — egy bizottságnak . . .

*

Ez az eset nem áll egyedül. Volt a városnak egy szegény, becsületes öreg pénztárnoka, a ki negyven évig szolgálta a várost. Százezreket kezelt. Soha egy krajcár hiány a kezelése alatt elő nem fordult.

— Mikor munkaképtelen lett, havi tiz . . . (10) forint kegydijat kapott. Különben éhen pusztult volna el.

*

A napokban ennek a derék pénztárnoknak ugyancsak derék, becsületes fia, a városi pénztáros lett életveszedelmes beteg. Csak a jó Isten mentette meg haláltól. Most van lábbadozóban . . .

Otthon egy rakás gyerek. Semmi vagyon. Semmi penzió . . .

Ugy elgondoltam magamban, mi lett-volna azzal a családdal, ha huszonnyolc évi szolgálat után a kenyérkereső családfő itt hagyta volna őket? . . .

*

» . . . Zilah és Szilágysomlyó, r. t. városok ama kérelmét, hogy a vármegyei nyugdij-szabályrendelet a városi tisztviselőkre is kiterjesztessék, teljesithetőnek nem találta.«

Ez a röpke hir olvasható a székvárosi ujságokban, mint a legközelebb lefolyt vármegyei közgyülés határozata.

*

Hát nem panaszkodunk! De talán, ha p. Zilah város ágilis, befolyásos polgármestere közbevetette volna magát, még sem került volna két város tisztikarának jogos és méltányos kérése ily kurta elbánás alá?

Mert mit kért a két város tisztviselői kara? Azt, hogy megfelelő járulékok befizetése után, idők multán s ezután megalkotandó szabályrendelet rendelkezései alapján a kuldusbot szégyenétől mentsék meg őket.

S vajjon ne akadt volna Magyarországon olyan matematikus, a ki fillérről-fillérre ki tudta volna számitani, hogy ez az üzlet mily esetben nem lehetett volna hátrányos a vármegyei nyugdijalapra?

Bizony még a Wesselényi-kollégium matematika tanára is ki tudta volna ezt mutatni feketével a fehéren.

*

Mi hát nem a vármegyei vezetőséget hibáztatjuk azért, hogy oly kategorikusan oldották meg a kérdést. Hiszen egyik akta olyan, mint a másik. És a szegény referensek — tudjuk — igy se birnak a rengeteg aktákkal . . .

Hanem — ki kell mondanunk: — a két város tisztikarának élhetetlenségét csodáljuk inkább!

*

— Hát hiszen ha nincs, csináljanak maguknak nyugdijintézetet!

Tudjuk, hogy ez lesz a bölcs válasz, ha sokáig zörgetnek.

. . . Igen ám! Csakhogy nyugdijalapot nem lehet semmiből teremteni. Aztán meg nagy baj az is, hogy mind a két város tisztviselői között legalább fele részben a negyven-ötven esztendőt tapossák a tisztviselő urak. Angliában már ilyenkor mindenki nyugdijat élvez.

Hát ebből a szempontból — elismerjük — a matematikusnak is nehéz dolga lenne.

Na de mégis csak ki lehet talán számitani, hogy ilyen és ilyen életkor mellett, ennyi és ennyi esztendő után mennyit kellene befizetni valakinek a nyugdijintézet pénztárába, hogy ha ennyi és ennyi idő után nyugdijra akarna lépni, s igy számára a koldusbot helyett egy darab száraz kenyér jusson?!

*

De ne keseregjünk, mert ugy találunk járni, mint az egyszeri koldus, a ki felgazdagodott hitsorsosánál addig panaszolta a maga nyomoruságát, a mig végre ez elérzékenyülve nyomta meg a villamos csengő gombját:

— Zsán! — szólt a belépő inasának, — fogja galléron ezt az embert és dobja ki innen tüsténT, mert bizony Isten megszakad a szivem!

Különfélék.

— **Kinevezések.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök Barta Géza tasnádi kir. adótisztet adóhivatali segéddé, Fóris Dezső csongrádi adóhivatali gyakornokot a makói, Szabó Béla szilágysomlyói gyakornokot a szilágysomlyói, Babuczay György szilágycsehi gyakornokot a margitai kir. adóhivatalhoz adótisztekké nevezte ki.

— **Közigazgatási bejárás.** Mint megbizható helyről értesitenek, a Szilágysomlyó—csucsai helyi érdekü vasutépités közigazgatási bejárását a kereskedelemügyi miniszter folyó évi november hó 12. és 13-ik, esetleg következő napjaira tüzte ki.

— **Egyházkerületi közgyülés.** Bánffy Dezső báró, az erdélyi ref. egyházkerület vezető főgondnoka, az idei rendes őszi közgyülést november 7. és a következő napjaira hivta össze, Kolozsvárra.

— **Hivatalvizsgálat.** Vármegyénk főés alispánja, a tiszti ügyész és állami számvevőségi főnökkel a közigazgatási hivatalok szokásos évi vizsgálatának megejtése céljából városunkba érkeztek. Tegnap a főszolgabirói hivatalt vizsgálták meg, ma pedig a polgármesteri és rendőrkapitányi hivatal vizsgálata lesz. A vizsgálat eredményéről lapunk legközelebbi számában fogunk beszámolni.

— **Egyházi gyülés.** A szilágyszolnoki református egyházmegye ez évi november hó 1-én Zilahon, a vármegyeház disztermében egyházmegyei rendes közgyülést tart. A közgyülés első napján ugyanott Zsigmond Károly szilágysomlyói lelkész elnöklete alatt egyházmegyei egyházi értekezlet lesz.

— **Halálozás.** Szilágysomlyó város legidősebb lakosa, özv. Porjesz Józsefné távozott el folyó hó 8-án este az élők sorából. A megboldogult az 1804-ik évben született és igy 104 évet ért el. Férjével — a ki szintén 103 éves korában halt meg — 76 évig élt boldog házasságban, a mely házasságból 4 fiu és 5 leány gyermek született, a kik közül 2 fiu és 3 leány ma is él. A legidősebb fia Porjesz Sámuel, helybeli sónagyárus, városi képviselő és törvényhatósági bizottsági tag. Ezenkivül még mintegy 40 unoka és dédunoka gyászolja halálát. Az elhunyt utolsó percéig eszméleténél volt és élénken beszélgetett ismerőseivel a régi jó és rosz idők folyásáról, a melyet, mint minden öreg, ő is jobbnak itélt a mainál. Szeme oly éles volt, a mi ilyen öregnél ritkaság, hogy sohasem viselt szemüveget. Temetése nagy részvét mellett folyó hó 9-én délután 2 órakor volt.

— **Szüreti vakáció.** A zilahi Wesselényi-kollégiumban a szüreti tanitás-szünet okt. hó 17-én veszi kezdetét s okt. 26-ának reggeli 8 órájáig tart.

— **Tüzvész.** Vasárnap reggel 5 órakor félrevert harang zugása riasztotta fel a város még legnagyobb részben álomba merült közönségét. A lángok a Vásártér-utcából világitottak, a hol Vass Antal csizmadia mesternek alig egy évvel ezelőtt épült lakóházának tetőzete hamvadt el. Szerencse, hogy szélcsend volt és a vasuti állomás tüzifecskendője Andrássy vasuti tisztviselővel azonnal a helyszinén termett és kevés idő mulva derék tüzoltóink is teljes felszereléssel megérkezvén, olyan erélyes müködést fejtettek ki, hogy a tüz rövid idő alatt teljesen lokolizáltatott. A tüz keletkezése, mint hirlik, az épületben elhelyezve lévő asztalos mühelyben lakó tanoncok gondatlanságából keletkezett. Különben a rendőri nyomozat lesz hivatva a valót kideriteni.

— **Csak egy virágszálat!** Hogy csak egy virágszálat adjunk a halottak koszorujából a halál jegyeseinek élete visszaváltására, — ezzel a jelszóval nagyszabásu akció indul vármegyénkben és városunkban. Vármegyénk alispánja nemes szivétől inditatva maga vette kezébe a belügyminiszter által engedélyezett könyöradománygyüjtést. A vármegye összes főszolgabiróit fölhivta közremüködésre. És ennek a buzgóságnak köszönhető, hogy még a legkisebb falucskában is megindul az egyesület gyüjtőtarsolyába a gyüjtés. A tarsolyok izléses kivitelüek: oldalukon ezzel a fölirattal: „Adakozzunk a tüdőbetegeknek!“ Van egy nyilásuk az adomány befogadására. E hó 24-én indul meg, a gyüjtés s célja mintegy száz szegénysorsu folyamodó tüdőbeteget azonnal szanatoriumba helyezni, ezenfelül uj intézményeket főleg dispansereket létesiteni a tüdőbetegeknek. Minden egyes ridikülben megszámlált összeget az egyesület hivatalos lapja külön nyugtáz. Örömmel irjuk, hogy az emberszeretet nemes versenyében a mi vármegyénk és városunk elől jár s nemeslelkü hölgyek a temetői gyüjtést is kezükbe vették. Városunkban a gyüjtést Moni Gyuláné uraszszony rendezi, ki igazán nemes szivre való buzgósággal fáradozik azon, hogy városunk áldozatkész közönsége minél tekintélyesebb összeget juttattni a szzgénysorsu tüdőbetegek megmentésére.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanitók, jegyzők, papok, vagy oly egyének kik a szőleszethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megérik, vagy ahol a filloxera a szőlőket elpusztitotta és ennek következtében azok ujból lennének beültetendők, tehát ahol szőlőmiveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha cimüket beküldik: „Hirdetési iroda“ Budapest, IV., Röser-Bazár.

— **Beküldetett.** Egy pár hét óta a kora reggeli órákban nap-nap után a rend egyik vagy másik őre beszokott kopogtatni udvaromba. Elannyira, hogy szomszédaim már egymás között suttogni kezdték, hogy bizonyosan rossz fát tettem a tüzre, pedig hát nem . . . csak arra figyelmeztetik cselédemet, hogy a házam előtt elvonuló járdát seperje le. A napokban már megunván a folytonos rendőri inváziót, kérdőre vontam, hogy hát a szemközt levő hosszu aszfaltjárót miért nem seperteti le, a mire a helyi Andrásunk az ügyhöz méltó komolysággal ezt válaszolta: „Az kérem más dolog . . . az a járda a városé“ . . . Bocsánatot kérek, de nem tudtam, hogy a város a saját aszfaltjáróit nem köteles tisztán tartani.— Egy háztulajdonos.

— **Köszönetnyilvánitás.** A folyó hó 10-én történt tüzeset alkalmából az égő ház tőszomszédságában levő lakóházam megmentése körül tanusitott önfeláldozó bátor müködésért Szabó István, Andrássy Miklós, Schupiter Lajos és Szélessy Kálmán uraknak magam és családom nevében e helyen is leghálásabb köszönetemet nyilvánitani kötelességemnek ismerem. — Balogh János.

— **Mindnyájunknak kell** néha egy erősitőszer, mert a folytonos munka fárasztó. Kitünő erősitő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió“ mely főleg csukamáj-olajból áll, csakhogy igen jó izü és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió“ minden gyógyszertárban kapható.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **Beküldetett.** Régi nóta, hogy a szegény rendőrlegénységet uton-utfélen szidják, gyalázzák. Ha kötelességteljesitő, azért . . . Ha nem, akkor azért, hogy ingyen huzza a fizetést. Hogy fizetést huz, az bizonyos, hanem hogy a legkevesebbet az ország összes városának rendőrlegénysége között, az még bizonyosabb. Hanem nem azért van a rendőrnek kicsi fizetése, hogy ruhája is legyen. Ez már sok lenne a jóból. Városunk rendőrlegénysége ágrólszakadt egyenruhákban jár. Ugy tudjuk, hogy a város képviselete a folyó évi ruhaszükségletre a fedezetet meg is szavazta. Talán jó lenne arról is gondoskodni, hogy a ruha ne csak papiroson maradjon. — Egy adófizető polgár.

Müvészestély a városi szinházban. Folyó hó 17-én szombaton és 18-án vasárnap tartja Messányi Gyula rendkivülinek igérkező előadásait, melyre felhivja a sokszor csalódásnak kitett nagyérdemü közönség szives figyelmét, hogy jegyeiket mielőtt megváltanák, a nappali pénztárnyitás ideje alatt, szinpadi felszereléseit megtekinteni el ne mulasszák, amennyiben maga a szinpad is elég garanciát nyujt arra, hogy a nagyérdemü közönség pártfogásával visszaélve nem lesz, amelyből levonható az estély fényes sikere és méltó a közönség pártfogására. Szünetek alatt Benkő M. tanár (kinematográf) mozgófényképeit mutatja be. Azonkivül Vörös Bárány Mariska szerpentin és tüztáncot lejt.

— **Öngyilkosság, vagy véletlen haláleset.** A zoványi községi előljáróság hivatalosan jelentette a helybeli kir. járásbirósághoz, hogy Incze Kálmán zoványi birtokos vincellérjének, Gál Vinczének Zsigmond nevü 13 éves fiát folyó hó 12-ikén a szőlőhegyen átlőve, holtan találták. A jelentés azt mondja, hogy a fiu hazulról távollevő apjának töltött puskájával kiment a szőlőhegyre, hol a puskának ravasza valószinüleg fehuzva volt, a cserjében megakadhatott és ugy sülhetett el. Az egész töltés a fiu torkába hatolt és rögtöni halált okozott. A lövés a balkéz hüvelyk ujját is leszakitotta. A folyamatban levő hatósági nyomozat van hivatva, hogy öngyilkosság, vagy véletlen haláleset forog-é fenn.

— **Rendkivüli kedvezmény lapunk t. előfizetőinek.** A mai sulyos gazdasági viszonyok között, midőn a családok körében a női toalett kérdése igen fontos szerepet játszik, azt hisszük, kedves szolgálatot teljesitünk lapunk t. előfizetőinek, midőn tudatjuk, hogy Magyarország legrégibb divatujságjával, a Budapesti Bazár-ral oly egyezségre léptünk, hogy ezt a minden tekintetben magas szinvonalon álló praktikus divatlapot t. előfizetőinknek kedvezményes áron, negyedévenként 1 korona 60 fillérért küldetjük. A Budapesti Bazár kitünő szabásainak segélyével az összes női öltözékek könnyen készithetők el otthon házilag. A Budapesti Bazár minden száma 60—70 párisi és londoni divatképet, kézimunka-ábrát, fehérnemü-modellt tartalmaz s „A mi kedveseink“ cimen egy teljes gyermekujságot is ad, melyben a divatos és szezonszerü gyermeköltözékeken kivül, a mi kedveseinket csengő-bongó versekkel és tanulságos mesékkel mulatattja. Nagy kézimunka- és szabásivén átlag 110—120 részlet-szabás- és kézimunkarajzot közöl, melyek magyarázata is oly világos és könnyü, hogy segélyével még a kevésbé gyakorlottak is maguk készithetik el összes ruháikat. Gazdag szépirodalmi részében érdekes regényeket, elbeszéléseket, tárcákat, novellákat és verseket közöl, mig társalgó szalonja közérdekü kérdések megvitatására dijtalanul áll az előfizetők rendelkezésére. Az elfizetés minden hó elsejétől kezdetét veheti s kérjük az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalába küldeni. E kedvezményben csakis lapunk előfizetői részesülnek.

— **A néma bün.** Egy onanista vallomásai. Öngyilkos ifju végrendelete. Közrebocsátja: Váradi Endre. Ara 2 korona. Ma a midőn a modern törekvések mind azt a célt szolgálják, hogy az ifjuság — mely a jövőnek erős oszlopa kell, hogy legyen — felvilágositást nyerjen a sexuális élet mistikus homályba burkolt rejtelmeiről, nem érdemetlen munkát végzett a fenti mü kibocsájtója akkor, amikor az ifjukor egyik legsulyosabb — és végeredményében legveszedelmesebb — bünét viszi a közönség elé igaz történet alakjában, hogy felvilágositson mindenkit — ugy a szülőket, mint gyermekeiket — mily veszedelembe rohan az, aki szervezetével bünös manipulátiót végez.

A szülő, ha sulyt helyez arra, hogy ép értelmüségek szolgálják a jövő nagy céljait gyermekeikben; az ifju, aki saját vesztébe rohanni nem akar, mind olvassa el ezen ocsmány szenvedélyt tárgyaló müvet, melyet éppen a riasztó hatása miatt kellene különösen a városban élőkkel megismertetni.

A könyv diszes kiállitásban jelent meg és kapható a bizományosnál: Schimkó Gyula könyvkereskedő Budapest, VI., Teréz-körut 32. szám.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi okt. hó 11-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmivelésügyi Ertesitőbe“ az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyéről a következő hivatalos adatokat közli: Lépfene: Szécs, Csög, Érhatvan, Mocsolya, Oláhbaksa 2.u., Szilágysámson, Solymos. — Veszettség: Szilágycseh, Érkávás, Hosszuujfalu. — Rühkór: Tasnádszarvad, juh, Kirva ló, Kusaly 2 u. ló. — Bivalyvész: Krasznahorvát, Vármező, Karika 7 u. — Sertésorbánc: Récse 5. u., Egrespatak, Felsőkékesnyárló 4. u., Mojgrád 2. u., Vármező 3 u., Szamosnagygoroszló, 6. u., Szamosudvarhely 3. u., Tihó 6 u. — Sertésvész: Hadadnádasd, Hidvég, Márkaszék 2. u., Akos, Erkisfalu 12. u., Tasnádszántó, Ujnémet 4. u, Bádon 4. u., Balla, Pusztarajtolc 3 u., Karika 16 u., Kisgoroszló 5 u., Szamosszéplak.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserüviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva. már kis adagban is tetemesen felülmulja, Kérjünk határozottan Ferencz József keserüvizet. 68—

Szerkesztői üzenet.

Dr. Király Péter Debrecen. »Az Aradi Golgotán« cimü hazafias szép költeményét nagy köszönettel vettük és nagy lelki gyönyörüséggel olvastuk. Fájdalom! azt, a politikai tartalom és a királyra való éles vonatkozás miatt, mint még mindig »nem politikai lap«, közreadnunk nem lehet.

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhiti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

annyira kellemes izü, hogy azok a kik nem birják el a közönséges csukamájolaj izét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkivül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatásu az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

A szilágysági vonal menetrendje.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

Nagy-Károlytól—Zilahig és vissza.

Vv. 5512 I—III.	Szv. 5502 I—III.	*Állomások*	Szv. 5501 I—III.	Vv. 5511 I—III.
$7^{05}/_{9^{15}}$	720	ind. Budapest kpu. érk.	$1^{40}/_{8^{46}}$	$8^{20}/_{11^{40}}$ 545 1012
244	10 | 12^{20}	„ Debrecen „		
320	238	„ Szatmárnémeti „	826	910
451	405	ind. N.-Károly érk.	706	705
517	429	Mező-Terem . .	642	639
529	440	Erhatvan . . .	630	625
449	455	Tasnád-Szántó . .	519	612
609	515	Tasnád	602	552
622	529	Szakácsi	548	530
636	542	Ujnémet	534	514
653	557	Akos	525	505
709	613	A.-szopor vásártér	505	442
735	637	Derzsida . . .	442	420
747	649	érk. ind.	430	408
755	657	ind. Sarmaság érk.	423	401
809	710	Ököritó	411	349
825	728	Sz.-Balla . . .	354	334
903	806	érk. Zilah ind. .	320	300
531	—	érk. Kolozsvár .	—	754
1002	—	„ Besztercze .	—	505
333	—	„ Nagybánya ind.	—	940

Az aláhuzott idő éjjeli idő 6-tól 6-ig reggel.

Sz.-Somlyótól Sarmaságig és vissza.

Vv. 5612 I—III.	Vv. 5614 I—III.	*Állomások*	Vv. 5611 I—III.	Vv. 5613 I—III.
	718	Ind. Nagyvárad érk.	4^{05}	
700	300	ind. Sz.-Somlyó érk.	917	507
718	318	Somlyó-Ujlak . .	858	448
726	326	Somlyógyörtelek	847	437
742	342	érk. Sarmaság ind.	830	420
	$7^{05}/_{5^{45}}$	érk Nkároly ind. „ Bpest kpu. „	$4^{51}/_{7^{05}\ 9^{15}}$	

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BÖLÖNI SÁNDOR.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Dr. Kőrösy Pál azt állitja nyilatkozatában, hogy esengésemre kimélt meg a törvény szigorától.

Ezen egyén szavahihetőségének jelentésére ezennel közzéteszem Csiszér Gábor tárgyaló biró és Lénárt Sándor jegyző urak nyilatkozatát.

Nyilatkozat.

Alantirott ezennel kijelentem és igazolom, hogy a dr. Kőrösy Pál és dr. Keller Samu közötti előttem tárgyalt büntető ügyben felhivtam feleket kétszer is az ügy lehető békés elintézésére, a mely felhivásom azonban eredményre nem vezetett, ugy hogy már az itélethirdetésre is a határnap ki lett tüzve. A békés egyezség közvetlen az itélet hirdetése előtt létesült.

Alantirottak továbbá azt is igazoljuk, hogy az egész tárgyalás során dr. Keller Samu nem kérte fel dr. Kőrösy Pált az ügy békés elintézésére.

Kelt Szilágysomlyón, 1908. okt. 12.

Csiszér Gábor s. k.
Lénárt Sándor s. k.

Ezek után dr. Kőrösy Pált átadom a nyilvánosság itéletének és silány firkálmányaira többé rá se hederitek.

Dr. Keller Samu.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

6715—1908. tkvsz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Deleu Viktor végrehajtatónak Mázsár Anyica Butkován Tógyerné detreheni lakos elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 46 kor. tőke, 30 kor. 20 fillér végrehajtási árverés már megállapitott, valamint a jelenlegi 19 korona 28 fillér és még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbiróság területén levő a detreheni 386 sztjkvben A. I. 1. rsz. 124/a hrsz. alatt felvett kertre 80 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul **1908. évi október 27-ik napjának** d. e. 9 órája tüzetik ki Detrehen községházához.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre emelkedésétől számitott 5%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39,425. I. M. szám alatt kelt rendeletben előirt módon a szilágysomlyói kir. adóhivatal, mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsé részletbe fog beszámittatni.

Amennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, az átala megvett ingatlanra az érdekelt felek bármelyikének kérelme folytán az 1881. évi LX. t.-c. 185. §-a szerint ujabb árverés fog elrendeltetni.

Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg az esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

Ezen árverési hirdetmény a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróság telekkönyvi hatóság irattárában és Detrehen községházánál tekinthetők meg.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóságtól. Szilágysomlyó, 1908. aug. 11.

TORMÁSSY, kir. albiró.

A REKLÁM

Állandó, észszerü és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körut 41.,

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó és vissza.

Vv. 7112 I—III.	Szv. 7104 I—III.	Szv. 7102 I—III.	*Állomások*	Szv. 7101 I—III.	Szv. 7493 I—III.	Vv. 7111 I—III.
—	720	820	ind. Budapest k. p. u. érk.	140 640	940	720
718	1218	425	„ Nagyvárad „	901	405	835
705 915	720	900	„ Budapest k. p. u. „	820	940	545
625	122	535	„ Ermihályfalva „	1030	312	708
1000	227	640	„ Székelyhid érk. „	652	137	551
1022	248	701	„ Asszonyvásár „	634	119	532
1050	309	722	„ Apát-Keresztur „	613	1258	510
1104	322	735	„ Vedres-Abrány „	556	1241	447
1115	332	745	„ Monos-Petri „	546	1231	436
1208	357	804	„ Margitta „	536	1220	425
1222	410	817	„ Felső-Abrány „	517	1156	344
1231	420	827	„ Széltalló „	508	1147	334
1243	429	837	„ Szoldobágy „	459	1138	324
1256	442	850	„ Bályok „	447	1126	311
1113	504	912	„ Széplak „	435	1114	258
132	522	930	„ Márkaszék „	409	1049	231
143	532	940	„ Ipp-Zoványfürdő „	400	1040	221
207	551	959	„ Szilágynagyfalu „	343	1023	203
231	614	1022	érk. Szilágyomlyó ind.	318	959	129

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ELADÓ

egy darab Cornwall-féle fekete faj, 7 hónapos apasertés Vida József városi rendőr őrmesternél Szilágysomlyón.

759—1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbiróságnak 1908. évi V. 820. sz. végzése következtében dr. Barna Vilmos szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Közgazdasági bank részvénytársaság javára 146 kor. — fillér s jár. erejéig 1908. évi aug. hó 11-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és — korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák, disznók, takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. jájásbiróság 1908-ik évi V. 820/2. számu végzése folytán 146 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi márc. hó 30. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 97 korona 50 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Halmosdon a községházánál 1908. évi október hó 21-én d. e. 10 órakor, Detrehemben végrehajtást szenvedő kertjében leendő megtartására 1908. évi október hó 21-ik napjának délutáni 2 órája, Gyümölcsénesen, a végrehajtást szenvedő lakásán **1908. évi október hó 22-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetmények a bióság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Szilágysomlyón, 1908. évi okt. hó 1-ik napján.

ROSKA VERTAN.
kir. bir. végrehajtó.

!! A Magyar ujságirás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as esemény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: **Braun Sándor.** Felelős szekesztő: **Hacsak Géza.**

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16. K | Negyedévre. 4. K
Félévre . 8. K | Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerüség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 5 krajczár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . 6.— K Negyedévre 1.50 K
Félévre . . 3.— K Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Hirdetmény.

Alólirott zárgondnok közhirré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbiróságnak, mint tkvi hatóságnak 9864—1908. tkv. sz. végzésében Szalavecz Zsigmond tulajdonát képező, Szilágysomlyón, a Várhegyen fekvő szőlőterületének idei termése **1908. évi október hó 16-ik napjának d. u. 2 órája** a helyszinén, a legtöbbet igérőnek a vételár készpénzben való lefizetése mellett el fog adatni.

Szilágysomlyó, 1908. október 2-én.

Benedek Ézsaiás,
zárgondnok.

772—1908. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbiróság 1907. évi V. 315. számu végzése következtében dr. Barna Vilmos szilágysomlyói ügyvéd által képviselt széplaki takarékpénztár javára 113 K — f. s jár. erejéig 1907. évi ápril. hó 26-án foganatositott és kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 2200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gépek nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbiróságnak 1907. évi V. 315/6. számu végzése folytán 113 K — f. tőkekövetelésnek, ennek 1907. évi január hó 8. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 89 kor. 71 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés Szilágysomlyón, a Bánffy-udvarban leendő megtartására **1908.** évi **október** hó **24-ik napjának** délutáni 3 órája határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bióság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Szilágysomlyón, 1908. évi okt. hó 7. napján.

ROSKA VERTAN,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó bor.

Saját termésü husz hektoliter 1906-ik évi fehér

asztali bor

és tiz hektoliter

aszu eladó

Bölöni Sándornál,
Szilágysomlyón.

UGRON GÁBOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit irják: Ugron Gábor, Abrányi Emil, dr. Halász Lajos országgyülési képviselő. Szerkeszti: Lándor Tivadar.

Előfizetési ár:

Egy évre... 16 K | Negyedévre ... 4 K
Félévre ... 8 „ | Egy hóra ... 1.40 „

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető: Budapest, Miska-utca 8. minden postahivatalnál és lapelárusitónál.

A POLGÁR

mely julius vége óta Szerdahelyi Sándornak, a „Pesti Napló“ hét éven át volt felelős szerkesztőjének kiadásában és szerkesztésében jelenik meg — az egyetlen magyar reggeli **kétkrajcáros lap.**

Velünk maradt Vázsonyi Vilmos zseniális publicista-tollával, egyik vezércikkirónk Lengyel Zoltán és egyesültek velünk közéletünk mindama kiváló erői, kik A Polgár-ral egy irányban dolgoznak.

September hó 1-én uj előfizetést nyitottunk A POLGÁR-ra.

A Polgár előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 K — f.
Félévre . . . . 8 K — f.
Negyedévre . . . 4 K — f.
Egy hónapra . . 1 K 40 f.

Egyes szám Bpesten és vidéken **2** kr., (**4** fill.)

Előfizetni bármely postahivatalnál lehet.

A Polgár kiadóhivatala: VI. Nagymező-u. 12.

771—1908. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbiróságnak 1906. évi V. 598. sz. végzése következtében dr. Barna Vilmos szilágysomlyói ügyvéd által képviselt széplaki takarékpénztár javára 102 kor. — fillér s jár. erejéig, 1907. évi dec. hó 29-én foganatositott biztositási és kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 1715 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, fürdői berendezések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbiróság 1906. évi V. 598/14. sz. végzése folytán 102 kor. — fillér tőkekövetelés, és ennek 1906. évi junius 25. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 122 korona 90 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig fizetett összeg betudásával az alperes lakásán, Zovány fürdön leendő eszközlésére **1908. október 24 -ik napjának** délelőtti 11 órája határidőül kitüzetik és a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bióság tábláján történt kifügesztését követő naptól számittatik.

Ezen árverési hirdetmény egy példánya a végrehajtató képviselőjének azzal adatik ki, hogy azt egy magyar nyelven megjelenő lapban tegye közé.

Kelt Szilágysomlyón, 1908. évi okt. hó 7-én.

ROSKA VERTAN,
kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő **házas telkem szabad kézből, jutányos árban eladó.** A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszuságu sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocsi szin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszu, cseréppel fedett tengeri góré, alatta kőből kirakott szeméttartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esőviztartó medence.

Bővebb felvilágositást nyujt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

6480—1908. tkvsz.

Arverési hirdetmény.

Nyága Mitru detreheni lakos végrehajtatónak Czikus Krecsun detreheni lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 25 korona tőke, ennek 9 kor. 40 fillér végrehajtási már megállapitott, valamint a jelenlegi 19 kor. 30 fillér és még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbiróság területén levő a detreheni 105. sztjkvben A. † 1. rsz. alatt felvett közös legelőbeli járandóságból nemcsak végrehajtást szenvedett, hanem Czikus Péter, Czikus Flore, Czikus Péter, Czikus Todora, Czikus Krecsunné, Borcs Krecsun, Borcs Juon, Borcs Anyicia, Borcs Bleánder, Czikus Mária, Czikus Todora, Czikus Anyiszia, Czikus Flóre és Czikus Szima társtulajdonosok illetményére is, tehát a vt. 156. §-a alapján az egész ingatlanra 400 koronában, — a detreheni 496. sztjkvben A. † 1. rsz. 65/b. hrsz. alatt felvett kertre 118 koroban, a † 3. rsz. 218/b. hrsz. alatt felvett erdőre 40 koronában, a † 4. rsz. 335/b. hrsz. alatt felvett szántóra 10 koronában, a † 5. 374/b. hrsz. alatt felvett kaszálóra és erdőre 29 koronában és a † 6. rsz. 477/b. hrsz. alatt felvett szőlőre 12 koronában, azonban az eme ingatlanok 1/6-od részére özv. Czikus Floriánné Kuk Anna javára, — bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával, — végül a a detreheni 631. sztjkvben a. † 1. rsz. 200/b. hrsz. alatt felvett szántónak nem csak végrehajtást szenvedett, felerészben illetményére, hanem a vt. 156. §-a alapján Dregán Vaszalika a Gavrilli felerészbeni jutalékára azonban az özv. Czikus Floriánné javára bekebelezett haszonélvezeti jog bentartásával 42 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeltetik.

Az árverés foganatositására határnapul **1908. évi október hó 16-ik napjának** d. e. 9 órája tüzetik ki Detrehen községházához.

Ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Arverelni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárának 40%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hé 6-ik napján 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában megjelölt értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre emelkedésétől számitott 3 egyenlő részletben 30 napi időközben, minden egyes vételári részlet után, az árverés jogerőre emelkedése után számitandó 5%-os kamatokkal együtt az 1881. évi dec. hó 6-án 39,425. I. M. szám alatt kelt rendeletben előirt módon a szilágysomlyói kir. adóhivatal, mint letétpénztárnál lefizetni.

Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg az esedékés adókat és átruházási illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

Ezen árverési hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság irattárában és Detrehen községházánál tekinthetők meg.

Kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságtól. Szilágysomlyó, 1908. augusztus 10.

TORMÁSSY, kir. aljbiró.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmodelt közöl a **Budapesti Bazár** egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a **„Budapesti Bazár“ kiadóhivatala.**

Budapest, VIII., Bazár-utca 22.
(Budapesti Bazár-ház.)

AZ „ÜSTÖKÖS“

a legjobb magyar vicclap.

Hetenkint 20 oldal, szines képek.

Minden uj előfizető, ki most fizet elő az „Üstökösre“ ha csak 1/4 évig is, ingyen kapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamot, csak a bekötésért számitunk fel 2 koronát. (Kivánatra megküldjük az 1908. január 1-től megjelent számokat is 3 koronáért.)

Előfizetés:

Negyedévre (okt.—dec.) 3 korona.
Félévre . . . . . 6 korona.
1 évre . . . . . 12 korona.

Utalványcim: „ÜSTÖKÖS“, Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Eladó.

A néhai Thuróczy Sándorné-féle birtokrész, beültetetlen szőlőterület, nagy gyümölcsös, két nagy uri lakás, megfelelő udvarral és veteményes kerttel, haszonbérbe, esetleg 1—3

örök áron eladó.

Értekezhetni lehet Nagykárolyban **Mike Gyulánál,** Szilágysomlyón **Némethy Zsigmond** urnál.

1½ hold szőlő

1½ hold gyümölcsössel, ½ hold erdővel, kényelmes helyen, jutányos áron eladó, esetleg bérbeadó. Cim a kiadóhivatalban. 3—3

Veszünk

idei szép, jó, vékony haju száraz

DIÓT

fél és egész waggon tételekben októberi szállitásra. Ajánlatokat kér

Zommer Károly és Fia
Szatmár. 2—2

10234—1907. tkvsz.

Hirdetmény.

Pecsely község telekkönyvi birtokszabályozás következtében átalakittatott és ezzel egyidejüleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. t.-c., az 1889. XXXVIII. t.-c., az 1891. XVI. törvénycikknek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbitésével kapcsolatosan foganatosittatott.

Ez azzal a felhivással tétetik közzé:

1) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján ide értve e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészitéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §. a) és 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis **1909. évi április hó 15. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbitható záros határidő eltelte után inditott törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szogálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az alábbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészitéseit is, tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kivánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi április hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazokat, akik a telekkönyvi átalakitása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kivül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXIX. t.-c. 16. §. alapján történt bejegyzést sérelmesnek vélik, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi. hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi április hó 15. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbitható záros határidő elmulta után az átalakitáskor közbejött téves bevezetésből származó bármilynemü igényeket jóhiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesithetik, az emlitett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek, azok a felek, akik a hitelező bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz, egyszersmind egyszerü másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Szilágysomlyó, 1908. szept. 23-án.

M. kir. járásbiróság mint tkvi. hatóságtól. 2—3

KORMOS, kir. járásbiró.

Értesités.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, miszerint Budapestről müvészi körutazást téve, e városba jöttem s itt tartózkodásom idejére

FESTÉSZETI

MŰTERMET

rendeztem be. Készitek természet vagy fénykép után **életnagyságu arcképeket** olajban vászonra, mellképnagyságtól fogva egész életnagyságig hű kivitelben felelősség mellett.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, oltár- és szentképeket, régi képek kitisztitását vagy kijavitását, megrendelésre **táj- és életképeket.**

A legszebb és legbecsesebb családi ereklye szeretteink arcképe, a legszebb családi meglepetés, ugyszintén kegyeletes az elhunytaknak is arcképeit megörökiteni fénykép után a család számára, melyeket is a leghüebben felelősség mellett igérem, arc, haj, szem, szin megmagyarázása után legrövidebb idő alatt itt helyben elkésziteni.

Női festészeti és rajziskolát is nyitok, hol alapos oktatást adok, szabadkézi rajz, szénrajz (creon) Pastell festés és olajfestészetben, vászonra, selyemre bársonyfestésben (tü), munka ugy tempera festésben, minták és természet után.

Az előre haladást tanusitva, minden két hónapban kiállitást rendezek a tanulók müveiből.

Beiratkozni lehet mütermemben október 1-től, délelőtt 9 órától 12-ig, délután 3-tól 5-ig.

Mütermem Szilágysomlyón a régi uri kaszinó helyiségben.

A müvészet iránt érdeklődő urak és urnők mütermemben mindenkor szivesen láttatnak.

4—10 Kész szolgájuk:

Vasadi Kalicza Károly,
akad. festőművész.

Hirdetések

a „Szilágy-Somlyó“ részére jutányos áron vétetnek fel a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A „Szilágysomlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet“ közhirré teszi, hogy

takarékbetéteket

legelőnyösebb feltételek mellett elfogad és azok után ugy eddig, mint jövőben is a betevőknek **5%-os kamatot fizet.**

Ingatlan kölcsönöket ad első betáblázásra a legelőnyösebb kamatláb mellett. A kölcsön konvertálások alig pár korona költségbe kerülnek. Különösen ajánlja a **hosszabb lejáratu** olcsó 5½%, avagy 6⅒%-os külön **jelzálogos kölcsöneit** is, melyeknek kieszközlésében dijmentesen jár el.

31— **Az igazgatóság.**

6962—1908. tkvsz.

Arverési hirdetmény.

A Közgazdasági bank végrehajtatónak Mág Flóra alsóbáni lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 600 kor. tőke, ennek 1907. október hó 1 napjától járó 5%-os kamatai, ⅓% váltódij, 35 korona 85 fillér per és végrehajtási már megállapitott, valamint a jelenlegi 24 korona 10 fillér és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. évi. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbiróság területén levő alsóbáni 588. sztjkvben foglalt A. † 1. rsz. alatt foglalt 8301. hrsz. szőlő 40 koronában, — a 2. rsz. alatt foglalt 1020/b. hrsz. szántó 176 koronában, — a 3. rsz. alatt foglalt 1023. hrsz. szántó 88 koronában, — a 4. rsz. alatt foglalt 701. hrsz. szántó 32 koronában, az 5. rsz. alatt foglalt 45. a. 2. hrsz. házastelek, udvar s kert 320 koronában, — a 6. rsz. alatt foglalt 451., b. a. 2. hrsz. szántó 130 koronában, — a 7. rsz. alatt foglalt 1847/b. rsz. szántó 106 koronában, — az u. o. 589. sztjkvben A. † 1. rsz. alatt foglalt 1405. hrsz. szántó a végrehajtáson kivül álló Mág Juon illetőségével együtt a vt. 156. §-a alapján egészben 164 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeltik.

Az árverés foganatositására határnapul **1908. évi november hó 2-ik napjának** d. e. 9 órája tüzetik ki Alsóbán községházához.

Ezen árverésen a fent körülirt ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Arverelni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan becsárának 40%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hé 6-ik napján 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában megjelölt értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre emelkedésétől számitott 3 egyenlő részletben 30 napi időközben, minden egyes vételári részlet után, az árverés jogerőre emelkedése után számitandó 5%-os kamatokkal együtt az 1881. évi dec. hó 6-án 39,425. I. M. szám alatt kelt rendeletben előirt módon a szilágysomlyói kir. adóhivatal, mint letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

Ezen árverési hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság irattárában és Alsóbán községházánál tekinthetők meg.

Kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságtól. Szilágysomlyó, 1908. augusztus 17.

CSISZÉR, kir. aljbiró.

Szőlőoltványokat

szállit, **fajtisztaságért jótállva,** legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbizhatóbbnak ismert

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

Medgyes, 113. szám. (Nagyküküllőmegye)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó, mint irásbelileg bizonyságot szerezhet magának fenti szőlőtelep fenti megbizhatóságáról. 2—20

Eladó

Zilahon egy 6-járatu kereskedelmi és vámőrlésre alkalmas

gőzmalom.

Felszerelve: koptatóval, porszivóval, szellőztetővel és **saját villanyvilágitással.**

A malom 1 holdas belsőségen fekszik, amelyhez egy lakosztály, raktárhelyiség és egy **pékmühely** tartozik. 2—3

A malom jó üzletembernek aranybánya.

Fizetési feltételek a legkedvezőbbek.

Értekezhetni a malomhelyiségben.

Pozsonyi Aladár hengermümalma, Zilahon.

Uj! Uj! Uj!

Alólirottak Szilágysomlyón még ez ideig nem létező uj mühelyt szándékozunk berendezni.

Ugyanis: Márvány és mükő-utánzatok, továbbá természetes aszfalt, beton, mozaik, terrazzók, minden e szakmába vágó munkák kivitelét a legjutányosabb árban elvállaljuk.

Elvállalunk továbbá asztalok, mosdók tetőzetét, sirkövek, keresztek, mükő lábazatok, fürdőkádak elkészitését; szobák, folyosók, konyhák müburkolatát, pincék, gombás szobák szárazzá tételét; kocsi és gyalogjárók aszfalt, beton, vagy egyéb anyaggal való burkolását, udvarok csatornázását, stb.

Mühely és lakásunk a polgármester ur udvarában.

Kérjük a közönség szives pártfogását. Tisztelettel:

4—4 **Belovai és Csupák.**

Nyomatott Bölöni Sándor gyorssajtóján Szilágysomlyón. 1908.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.